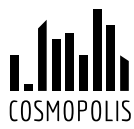

NA KDOYBY
NEHRAJU

KARLÁN

TOMÁŠ ŘEPKA

© Grada Publishing, a. s., 2018

Text © Tomáš Řepka, Jakub Kohák, Jan Berger,
Ladislav Vízek, Emanuel Ridi, Antonín Panenka,
Tomáš Skuhřavý, Kateřina Kristelová, 2018

Fotografie © Jiří Vyskočil, Kateřina Kristelová,
archiv Tomáše Řepky, 2018

KAPITÁN

NA KDYBY NEHRAJU

NA KDYBY
NEHRAJU

W
A
T
R
A
K
A

TOMÁŠ ŘEPKA

Motto:

Nesnáším porážky.

Nesnáším pokoření.

Proto bojuju – abych

předešel svému smutku!

A handwritten signature in black ink, consisting of several stylized, overlapping loops and lines, positioned to the right of the motto text.

ÚVOD

Napsal jsem tři knihy – *Rebel*, *Neuhýbám* a *Děkuji*. Mohlo by se zdát, že už jsem o sobě řekl všechno. Teď ale vychází nová kniha – *KAPITÁN* s podtitulem *Na kdyby nehraju!* Je to knížka pro moje fanoušky. Řadu let od nich dostávám velké množství otázek a dotazů na moji fotbalovou kariéru, na sport obecně, na moje působení v domácí ligové soutěži, na angažmá v zahraničí i na mé soukromí. Nebyl zatím čas na všechny otázky odpovědět, a proto jsem se rozhodl, že ten „letitej dluh“ vůči svým fanouškům splním touto knihou. Oproti předchozím je jiná, protože je sestavená z otázek od vás, fanoušků, a těch, kdo se zajímají o fotbal, o moji kariéru, zkušenosti s fotbalem a celkově o sport. A samozřejmě i o moje soukromí. Rozdíl oproti předchozím knížkám je také v tom, že je to moje první samostatné autorské dílo. Předchozí knihy jsem psal vždy s pomocí nějakého redaktora. Teď je to celé na mně a mých fanoušcích.

Proč to u tebe vyhrál na celé čáře fotbal už v dětských letech? Nebo jsi koketoval i s jinými sporty?

Žil jsem na vesnici, která měla asi tisíc obyvatel, a jediný organizovaný sport, co jsme tam mohli provozovat, byl fotbal. Takže po každé školce, pak později i po škole – když jsem přišel domů, tak všechny věci a taška letěly do kouta a společně s klukama jsme chodili kopat do míče. V naší malé vesnici byl jediný fotbalový manšaft, který se jmenoval Brumov-Bylnice, a do toho mě jednou přihlásily moje tety. Právě ty mě paradoxně k fotbalu vedly. Bylo to ještě za těžkýho komunismu a já jsem tak v pěti a půl letech začal hrát fotbal.

Často jsem chodil na hřiště ještě před tréninkem. Ten začínal například ve tři hodiny, ale já jsem tam byl už od jedny, takže jsem ho měl vlastně dvoufázový.

Začínal jsem tedy ještě v předškolním věku, takže se prakticky fotbalu věnuji, jak vždycky s úsměvem říkávám, už od narození. K fotbalu jsem měl dobré podmínky a předpoklady už proto, že jsem to měl kousek na hřiště, a hrozně mě to bavilo. Často jsem chodil na hřiště ještě před tréninkem. Ten začínal například ve

tři hodiny, ale já jsem tam byl už od jedny, takže jsem ho měl vlastně dvoufázový.

Takhle poctivě jsem se připravoval už odmala a na žádný jiný organizovaný sport už nebyl čas. Ale samozřejmě jsme se jako děti věnovaly i jiným sportům – hodně jsme jezdily na kolech, šplhaly po stromech, plavaly, byla to taková ta přirozená všestranná sportovní příprava, takže to nebylo jenom ortodoxně o fotbale, ale je pravda, že fotbalu tam bylo nejvíc.

Dokázal sis vůbec představit, kam až to ve fotbale dotáhneš?

V dětském věku samozřejmě ne. Navíc málokdo ví, že jsem začínal jako brankář, protože mi to v poli moc nešlo. Trenér manšaftu, který byl zároveň naším učitelem tělocviku, usoudil, že když mi to v poli moc nejde, tak zkusíme bránu. Jenomže tam jsem hned dostal nějaký špatný góly, a trenér říkal: co s tebou, tak půjdeš hrát beka. Tam to také moc nešlo, tak jsem zkusil záložníka, ale ani to nebyla výhra. Takže jsem změnil post na útočníka, a to už mi nešlo vůbec, protože jsem byl nekonstruktivní a neperspektivní. Trenér se tedy rozhodl, že půjdu na stopera. Tam mi to docela šlo, a tak jsem od devíti let začal hrát stopera a už jsem u toho zůstal.

Bavila tě škola? A jaký předmět jsi měl nejraději?

Školu jsem rád neměl. Nebavila mě. Jediný předmět, který mě bavil, byl tělocvik. A malinko možná matematika a od druhého stupně i chemie. Hlavně rovnice. Ale jinak pro mě škola byla otrava.

Jezdil se na tvoje zápasy dívat někdo z rodiny?

Myslím, že když jsem hrál za Baník, tak se na mě nikdo dívat nejezdil. Máma byla v té době už sama, chodila do práce, o víkendech pro ni bylo složité, aby za mnou jezdila na Bazaly. Ale chodila se na mě dívat přítelkyně, a pak od devatenácti jsem už měl rodinu, takže se chodila dívat manželka. Ale třeba když jsem hrál za Zlín, tak moji strejdivé, který bydleli poblíž, se na zápas přišli podívat.

V naší škole to bylo tak, že se za pololetí sečetly poznámky a podle jejich počtu se pak hodnotilo chování.

Chodily se na tebe na zápasy dívat holky?

No jasně, na zápasy se skoro pokaždý chodily dívat nějaký holky. V Itálii chodilo dokonce kolem dvou tisíc diváků i na tréninky. To jsem z domova neznal, bylo to pro mě něco úplně nového.

Když jsem jel poprvé na hřiště, kde jsme trénovali, a viděl jsem, že tam je na ochozech spousta lidí a u vstupu trhají pořadatelé lístky, tak jsem si myslel, že se tam hraje nějaký zápas. Ale bylo to moc příjemný. A fotbalový fanyanky byly samozřejmě všude – doma i v zahraničí.

Byl jsi už odmala takový bouřlivák jako potom v dospělosti? Měl jsi někdy dvojku z chování?

Dvojku z chování jsem měl, ale za poznámky. V naší škole to bylo tak, že se za pololetí sečetly poznámky a podle jejich počtu se pak hodnotilo chování. Nejdřív byla třídní důtka, pak ředitelská důtka a po ní dvojka z chování. Já měl poznámek třeba dvacet a tím pádem automaticky dvojka z chování. Ale nešlo jenom o tu dvojku, byla to děsná potupa, protože při každém vysvědčení jsme se všichni sešli na hřišti a tam se všechno vyhlašovalo.

Rváč jsem nebyl, protože jsem nebyl konfliktní, ale zato jsem byl bouřlivák. To se se mnou táhlo opravdu odmala. Můj děda byl kulak a naše rodina nenáviděla komunisty, který nám všechno sebrali. A mně celý život vadilo říkat komukoliv soudruhu nebo soudružko. Buď jsem jim říkal jménem, nebo paní, pane. A s tím jsem pak měl velké problémy už ve škole. Myslím, že mě zachránil fotbal, protože bych se nikam jinam nedostal.

Jaký je ve fotbale nejtěžší nebo nejzodpovědnější post? Dá se to vůbec určit?

To nejde jednoznačně říct. Fotbal je kolektivní hra. Je nás tam na hřišti 10 a jeden v bráně, takže 11 hráčů, a každý má svůj úkol. Nejde říct, jestli pravej záložník je lepší než levej nebo než útočník, stoper – to je hrozně těžký. Tak to prostě nefunguje. Je to kolektivní sport a každý plus má i svoje mínus.

Každý post obnáší své a každý hráč má velkou zodpovědnost. Od útočníka se očekává, že bude dávat góly, od obránce, že bude

chodit do osobních soubojů, vyhrávat je a tým nebude dostávat góly. Pokud jde o nejzodpovědnější post, tak hra vždycky začíná odzadu, takže nejzodpovědnější je brankář, obránci – když máš výborného brankáře a obránce, je to velký základ úspěchu celého týmu.

Byl jsi vždycky přesvědčený, že stoper je pro tebe to správné místo?

Ne, takhle jsem to vůbec necítil. Já jsem z toho byl na začátku nešťastný, protože jsem si říkal, že mi to moc nejde nikde. Nešlo mi to moc ani jako stoperovi. V naší rodině nejsou žádný urostlý, nabouchaný chlapi, většinou jsme malí a docela drobný. Rozhodně jsem nevypadal jako dneska. Na stopera je potřeba velké, urostlejší chlap s pořádnými ramenama, a to já jsem rozhodně nebyl. Navíc mě to tam ani moc nebavilo, protože jsme měli šikovní kluky v záloze i v útoku, takže jsem se k balónu dostal minimálně.

Byl jsem vždycky spíš kontaktní hráč, miloval jsem zapojit se do hry, něco vymejšlet, nebejt zkrátka odstrčenej. A paradoxně, když jsem já hrával fotbal, tak se ještě hrávalo na takzvaný „libero“. Libero byl ten poslední, před kterým byli ještě stoperi, obránci. Takže když jsem hrál libera, bylo to pro mě něco příšerného. To jsem se třeba za celý zápas potkal s míčem jenom šestkrát, protože jsem měl před sebou tak kvalitní kluky, že se ke mně míč prostě nedostal. Ale je pravda, že jsem nikdy nezapochyboval o tom, že bych fotbal neměl hrát. Vždycky mě k tomu sportu táhla parta a kolektiv báječných lidí. A musím podotknout, že už od mého raného věku jsem měl neuvěřitelné štěstí na partu – a to se se mnou táhlo celý život.

V čem spočívá kouzlo postu stopera? Jaké má výhody a jaká má úskalí? Na co je na tomhle postu nejdůležitější dát si pozor?

Vybudoval jsem si na hřišti respekt ne svojí postavou, ale tím, jak jsem vystupoval, svýma „kecama“, hecováním, popichováním, a tím jsem taky strhával ostatní kluky, aby ze sebe vydali to nejlepší.

Stoper nebo obránce jako takový je hrozně důležitá součást týmu, protože má velkou zodpovědnost. Je taky pravda, že beka nebo stopera nemůže hrát každý. Musí tam být nějaký předpoklad, mít to trochu vrozený a mít smysl pro nějakou zodpovědnost. Měla by z něj vyzařovat určitá bojovnost a ostatní hráči by z něj měli mít respekt. Takhle jsem to měl třeba celou moji kariéru postavený já.

Vybudoval jsem si na hřišti respekt ne svojí postavou, ale tím, jak jsem vystupoval, svýma „kecama“, hecováním, popichováním, a tím jsem taky strhával ostatní kluky, aby ze sebe vydali to nejlepší. Přece jenom, když záložník zkaží míč, tak tam má ještě pořád obránce, aby jeho chybu eliminovali. Útočník má

zase úplně jinej úkol, ale kvalitní stoper má obrovskou zodpovědnost. Přestože jsou obránci často opomíjený, protože většinou jsou slavný, takoví hráči jako Ronaldo, prostě ti, co dávají góly – útočníci, záložníci, prostě konstruktivní typy. Takže si osobně myslím, že jsou obránci opomíjeni neoprávněně, protože právě u nich, odzadu, začíná úspěch celého týmu.

Kdo je podle tebe fotbalistou tisíciletí a proč?

To je těžká otázka, na kterou asi nedokážu odpovědět, nebo ani nechci. Příznám se k jedné věci, a snad nezklamou svoje fanoušky, ale mně ty celosvětový, evropský a český ankety o nejlepšího fotbalistu roku, střelce, nejlepšího gólmana roku, vadí a nemám je rád. I když jsem docela často dostával pozvánky na tyhle víceméně společenské akce, tak jsem se jich většinou nezúčastnil.

V kolektivním sportu určit, kdo je nejlepší, mi přijde zvláštní. Takže se omlouvám, ale tohle nedokážu posoudit. Vynikajících fotbalistů na světové úrovni je tolik, že určit jednoho není vůbec jednoduchý. Každá doba nese své, a přestože i já mám nějaká jména v hlavě, nebudu nikoho jmenovat. V individuálním sportu, jako je třeba tenis, plavání – tam je to mnohem jednodušší, protože se jedná o jednoho každého sportovce, ale v kolektivních sportech je to těžký.

Co se ti jako první vybaví, když se řekne fotbal? A je ve fotbale fair play?

Jako první se mi vybaví kolektiv. Úžasná legrace, spojení lidí, myšlení ve stejném duchu a obrovská parta. Neskutečná parta

nadšenců. A k fair play – to je záludnější otázka. Určitě by to tak mělo být. Všude se to prezentuje, jak u nás, tak i ve světě, a já chci věřit, že to tak je. Snažil jsem se podle toho vždycky řídit, i když to tak kolikrát na hřišti nevypadalo. Ale je pravda, že jsem nikomu nikdy neublížil. Nikoho jsem nezranil tak, aby ho odnášeli na nosítkách nebo musel do nemocnice. Snažil jsem se vždycky hrát v rovině fair play, třebaže tomu kolikrát rozhodčí nepomáhali.

Jaké to bylo, když jsi odešel hrát do Itálie do Fiorentiny? Kolik ti bylo let?

Odcházel jsem v roce 1998, to mi bylo 24 let, prostě mladej zajíc. Měl jsem tam jít hrát už rok předtím, ale nevyšlo to. Ani jsem tenkrát nevěděl, že se na mě přišli podívat skauti z Itálie. Nikdo mi o tom neřekl. Ale asi to bylo lepší, kdybych to věděl dopředu, byl bych nervózní a dělal spoustu chyb. Jenomže jsem stejně hrál špatně, zápas nedopadl dobře, a tak zase odjeli. Až po zápase jsem se dozvěděl, že to byli skauti z klubu Parma.

Snažil jsem se podle toho vždycky řídit, i když to tak kolikrát na hřišti nevypadalo. Ale je pravda, že jsem nikomu nikdy neublížil.

Následující rok už jsem se o tom, že se na mě přijedou podívat, dozvěděl dopředu, ale pořád jsem nevěděl, o jaký italský tým se jedná. A tentokrát to vyšlo. Byl to navíc parádní zápas,

já hrál dobře a se Spartou jsme tenkrát udělali titul. Sice jsem o skautech v hledišti věděl, ale nevěděl jsem, jak se rozhodli. V klidu jsem odjel s rodinou na dovolenou a asi za tři dny mi volal Zdeněk Nehoda – velká fotbalová legenda – kterej hrál za Duklu Praha a v té době byl mým agentem. Ptal se, kde jsem a že musíme ihned odletět do Itálie na zdravotní testy. Začal jsem tušit, o co by mohlo jít, ale teď co rodina a dovolená? Zdeněk Nehoda byl neoblomnej a trval na tom, abych okamžitě přijel, pokud chci jít hrát ven. Spustil na mě, že to je moje povolání a jedinečná šance. Co bych mohl chtít víc – italská liga. Tak jsem mu řekl, že se to pokusím manželce nějak vysvětlit.

Už nevím, jak dlouho to trvalo, ale nakonec jsme se dohodli a já odletěl. V Itálii ve Florencii jsem zůstal asi 14 dní. Florencie – to byl můj sen – to jsem si vždycky přál. Sledoval jsem mistrovství světa v 90. roce, kdy jsme hráli ve stejný skupině, a toužil se tam jednou dostat. A teď jsem měl tu možnost před sebou. Prošel jsem úspěšně všechny zdravotní testy a podepsal smlouvu na tři roky, pak jsem odletěl zpátky domů. Měl jsem ještě asi pět dní dovolenou a pak jsem nastoupil svoje angažmá v Itálii.

Jaké bylo tvoje angažmá v Anglii? Byl to rozdíl oproti Itálii?

Rozdíl to byl určitě velikej. Itálii, Toskánsko, konkrétně Florencii, jsem si zamiloval. Připadal jsem si tam jako na jižní Moravě. Jsou tam úplně stejný lidi a já si říkal, že to snad není možný, že jsem v Itálii. Všichni tam jsou v pohodě, milí, přátelský, skvělý jídlo, akorát místo vinic tam jsou sady olivovníků. Strašně se mi tam líbilo a asi po osmi měsících jsem si říkal: tak tady to doklepu. To jsem byl snílek.

Měl jsem smlouvu na tři roky, tak jsem si říkal, že ty tři roky odehraju, pak když půjde všechno dobře, podepíšu prodloužení a takhle tam prostě dohraju. Když jsem hrál třetím rokem, tak jsem skutečně dostal k podpisu smlouvu na prodloužení na další dva roky. Ale ke konci třetího roku jsem měl najednou pocit, že se v klubu něco děje. Odešel jeden hráč, za chvíli po něm další a pak vyšlo najevo, že prezident našeho klubu, Mario Cecchi Gori, má obrovský finanční potíže. Byl to velký filmový magnát. Zainvestoval obrovský peníze, které chtěl zúročit ve filmovém průmyslu, ale všechno se mu to zhroutilo. A tak začal klub prodávat svoje hráče.

Klub za mě tenkrát zaplatil pět a půl milionu liber, což byla ohromná částka.

Já jsem mezitím odjel do Česka na dovolenou a říkal jsem si, že uvidím, co bude dál. Protože jsem měl podepsanou smlouvu na další dva roky, tak jsem se po dovolený vrátil a vedení klubu mi oznámilo, že mě musejí prodat. A v tomhle okamžiku zasáhla neuvěřitelná náhoda. Zavolal mi Luděk Mikloško, bývalý gólman z Baníku Ostrava, který odešel hrát do Anglie za West Ham United, a začal mě přemlouvav, ať jdu hrát k nim. Byl jsem z toho hrozně překvapenej a říkal jsem mu, že přece ví, že teď hraju v Itálii ve Florencii. Že je tam krásně, na rozdíl do Londýna, kde prší, je tam vítr a nevlídno, a taky že si vydělávám slušný peníze. Ale Luděk se nenechal odbýt, tvrdil, že si to v Londýně zamiluju. Tak jsem slíbil, že přijedu na dva dny

a všechno si obhlídnu. V té době jsem ani nevěděl, že Anglie hraje Premier League. Odjel jsem tam a skutečně to tam bylo nádherný. Řekl jsem tedy svoje podmínky, který oni akceptovali, a já jsem podepsal smlouvu rovnou na pět let. Klub za mě tenkrát zaplatil pět a půl milionu liber, což byla ohromná částka. V té době byla libra cca 60 korun, takže v přepočtu to bylo asi 370 milionů, dokonce jsem dodneška v historických tabulkách jako pátý největší kauf v prodeji hráče. A je pravda, že svým přestupem z Itálie do Anglie jsem se ve fotbale posunul mnohem dál.

V Itálii to byl úplně jiný fotbal, tam to bylo hlavně o posunech, konstruktivním odebírání balónu, ale v Anglii to byly jatka. A já si hned řekl: tak to je něco pro mě, to je ono, tady bych se mohl najít a ještě víc se uplatnit. Tak jsem to tam začal mydlit, někdy až moc, takže hned v prvních zápasech jsem dostal červený karty.

Proč jsi z ničeho nic ukončil svoje angažmá v Anglii?

V Anglii se mi začalo líbit. Klub navíc nakupoval nejlepší hráče světa, takže se stalo, že některý hráči, s kterými jsem hrál v Itálii proti Anglii, najednou přestoupili do stejného anglického manšaftu. Po čtyřech letech jsem dostal od klubu k podepsání prodloužení smlouvy na další dva roky. V té době ale nastal zádrhel v tom, že se měl chystat do školky můj syn Tomaso, který se nám narodil v Itálii. Moje dcera chodila v Anglii do školy už od pěti let. Jenomže Tomaso byl mamánek, a nechtěl do anglické školy a od maminky, takže se to neuskutečnilo. S manželkou jsme se dohodli, že ona se vrátí do Prahy a já dohraju ještě rok v Anglii a pak se vrátím taky. Mezitím jsem ale dostal

tu smlouvu na další dva roky a podepsal jsem ji. Rodina odjela a já tam zůstal sám... měsíc, dva, tři, a najednou zjišťuješ, že ty pijatyky s kamarádama už tě tak nebaví, chodit po hospodách, ponocovat, protože liga byla hodně náročná.

Myslím, že dodnes většina lidí nepochopila, že jsem se v půlce sezóny rozhodl všechno zabalit a odjet do Česka.

Já jsem navíc odloučení od rodiny špatně snášel i psychicky, v hlavě mi to šrotovalo a najednou jsem se kousnul a řek jsem, že jedu domů. Šel jsem na vedení s tím, že se chci vrátit domů, a ty to vůbec nechápali. Trenér se mě ptal: a co tam budeš dělat? A já mu odpovídal: no budu hrát fotbal za Spartu, protože jsem se chtěl vrátit zpátky do Sparty. Tam se chytali za hlavu, že chci vyměnit Premier League za Spartu. Myslím, že dodnes většina lidí nepochopila, že jsem se v půlce sezóny rozhodl všechno zabalit a odjet do Česka.

V Itálii jsem měl dokonce přímo ve smlouvě, že se do tří měsíců musím naučit italsky. Hrozně jsem se bál, že to nezvládnou.